SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1516

av Camilla Hansén (MP)

Inrättande av en utbildningsberedning som ger långsiktigt ledarskap för svensk skola

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att inrätta en utbildningsberedning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Miljöpartiet vill inrätta en utbildningsberedning, liknande försvarsberedningen, för att ta ett helhetsgrepp om den nationella utbildningspolitiken. Med ett arbetssätt som tar utbildning på lika stort ansvar som totalförsvaret kan vi formulera nationell skolpolitik som är brett och djupt förankrad i politik, forskning och profession. Skolväsendet lämpar sig lika dåligt som totalförsvaret för hastigt genomförande av stora reformer med bristande finansiering.

Beredningens första uppdrag kan vara att analysera svenska PISA-data på djupet för att skapa en bättre förståelse över vilka åtgärder som kan vidtas snabbt och vilka åtgärder som behöver göras på längre sikt. Ytterligare ett angeläget uppdrag är att analysera civilsamhällets bidrag till utbildningsväsendets mål om likvärdighet och höga kunskapsnivåer. Idéburna verksamheter som Teach for Sweden, Berättarministeriet och Stiftelsen Läxhälpen är alla exempel på verksamheter som ger ett kvalificerat bidrag till svensk skolan, men som har mycket olika och ofta kortsiktiga villkor att verka under.

Skolan är en del av samhället och därför behöver vi också analysera vad som är skolans uppdrag, hur andra delar i samhället kan bidra med sin kompetens och sitt engagemang på ett långsiktigt sätt.

Beredningens syfte är att vara ett forum för samråd mellan regeringen och riksdagens partier om den långsiktiga inriktningen för skolväsendet, och förväntas följa utbildningssektorns utveckling och lämna analyser och förslag för utbildningens utveckling. Beredningen lämpar sig särskilt för frågor som kräver långsiktighet över mandatperioder och olika politiska styren.

Sveriges elever behöver rustas för att bli aktiva medborgare i en föränderlig värld. För att ge förutsättningar för det kan beredningen också jobba på längre sikt med att analysera omvärldens och Sveriges utveckling och utifrån det ge strategiska beslutsunderlag till regeringen, så som försvarsberedningen gör med sina rapporter. Det kan exempelvis handla om vad skolan ska fylla för funktion i en snabbt föränderlig omvärld som påverkas av klimat- och naturkrisen, AI och digitalisering, demografins utveckling. Här kan Finlands visionsarbete för grundskolan 2045 vara inspiration. Det är också naturligt att stora reformer som har stor samhällspåverkan som läroplaner, betyg, finansiering och dimensionering bereds och följs upp med anknytning till utbildningsberedningen. Beredningens uppdrag kan också omfatta högre utbildning och forskning.

Beredningen bör bestå av en parlamentarisk grupp med alla riksdagspartier, som till sig knyter experter från myndigheter, forskning och civilsamhälle i Sverige och internationellt. Profession och forskning behöver få tydligare genomslag i skolpolitiken.

Vi är övertygade att skolan blir som bäst med väl förankrade politiska inriktningsbeslut och där skolans professioner och forskare tar ansvar för utförandet. Därför tar vi det politiska ledarskapet för skolan på lika stort allvar som vi tar försvars- och beredskapspolitiken. Så lägger vi grunden för en skola i absolut världsklass!

Camilla Hansén (MP)